

CtEDO constată că asistența medicală inadecvată în penitenciare este o problemă sistemică în Republica Moldova

La 17 ianuarie 2023, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CtEDO) a pronunțat hotărârea sa în cazul [Machina v. Moldova](#), prin care a constatat violarea Articolelor 3 și 13 din Convenție de către Republica Moldova. Cazul reclamantei Tatiana Machina indică asupra existenței, în continuare, a problemelor sistemice și se referă, în mod special la calitatea asistenței medicale din penitenciare, care pune în pericol sănătatea deținuților.

Reclamanta este o persoană cu deficiențe locomotorii și, la momentul expedierii plângerii, aceasta se deplasa doar într-un scaun cu rotile. Ea s-a plâns de condiții materiale precare de detenție în penitenciarul 13, supraaglomerare (14-16 deținuți în celule mici), hrană de calitate proastă și cantitate insuficientă, lipsă de igienă, detenție într-un penitenciar neadaptat nevoilor persoanelor cu nevoi speciale, (ex.: incapacitatea de a face duș sau merge la toaletă fără ajutor, pat neadaptat nevoilor ei, precum și imposibilitatea de a accesa zona de plimbare zilnică sau camera amenajată pentru întâlnirea cu avocatul ei și lipsa unui îngrijitor). Ea a fost infectată cu hepatita C în timp ce se afla în detenție și nu i s-a oferit un tratament medical special necesar stării sale.

Anterior, în septembrie 2014, Tatiana Machina a înregistrat o plângere la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (CPEDAE) cu privire la

eșecul de a asigura accesibilitatea și acomodarea rezonabilă, din partea Departamentului Instituției Penitenciare și a Penitenciarului nr.13. De asemenea, a fost invocat faptul discriminării indirecte prin refuzul de a achita indemnizația de invaliditate de către oficiul teritorial al Casei Naționale de Asigurări Sociale, pe motivul că Tatiana s-ar afla deja la întreținerea statului, prin faptul că se află în detenție. La 11 decembrie 2014, CPEDAE a constatat faptul discriminării în cazul Tatianeii Machina, în baza ambelor criterii. Decizia CPEDAE nu a fost executată de Departamentul Instituțiilor Penitenciare, ulterior Administrația Națională a Penitenciarelor.

În cererea sa de la Curte, reclamanta s-a plâns că infecția cu hepatită a rezultat din neglijența medicală din închisoare și din condițiile materiale inadecvate de detenție. Curtea subliniază că, răspândirea bolilor transmisibile și, în special, a tuberculozei, hepatitei și HIV/SIDA, ar trebui să fie o problemă de sănătate publică, în special în mediul penitenciar. Prin urmare, în hotărârea din 17 ianuarie 2023, Curtea a constatat că a existat încălcarea art. 3 din Convenție sub aspect de neprevenire a infectării cu virusul hepatic, dar și din cauza lipsei de îngrijire adecvată a reclamantei în timpul detenției sale. Curtea a stabilit că autoritățile naționale nu au făcut nicio încercare reală de a afla ce s-a întâmplat și că întârzierea efectuării unui control (la un an de la închisoare) a subminat orice posibilitate de a evalua dacă reclamanta a fost infectată cu hepatită după încarcerarea ei. Din acest motiv, Curtea nu a putut stabili dacă contaminarea a avut loc în închisoare și, prin urmare, a concluzionat că nerespectarea fără întârziere de către autoritățile penitenciare competente a fost incompatibilă cu obligația generală a statului pârât de a lua măsuri efective, măsuri care vizează prevenirea transmiterii hepatitei și a altor boli contagioase în penitenciare.

Curtea a stabilit în ceea ce privește hepatita cronică,

deoarece este o boală care atacă în primul rând ficatul și care, în timp, poate duce la ciroză hepatică, cancer la ficat și deces, a fost esențial ca starea de sănătate a reclamantei să fie evaluată în lumina asigurării unui tratament adecvat. O astfel de evaluare ar fi putut fi făcută pe baza unei biopsii hepatice și a unor teste de sânge relevante pentru a determina genotipul viral și încărcătura virală.

Reclamanta a fost diagnosticată cu hepatită cronică într-o fază inactivă, dar nu este clar cum a fost stabilit acest diagnostic având în vedere că nu a fost efectuată nicio evaluare a încărcăturii virale pe toată durata detenției sale. În această privință, Curtea a considerat irelevantă susținerea Guvernului potrivit căreia reclamanta a primit tratament, întrucât, ca urmare a lipsei unor examinări medicale adecvate, nu fusese stabilit efectul exact al hepatitei asupra sănătății sale și, prin urmare, nu ar fi putut fi stabilit dacă a primit îngrijiri medicale adecvate. Curtea indică că nu există nicio dovadă că reclamanta a fost vreodată examinată de un medic specialist sau că medicamentul prescris în legătură cu hepatita ar fi fost vreodată administrat efectiv (Curtea face referire la cauza Cosovan c. Republicii Moldova, nr. 13472/18, §§ 28 și 30, 22 martie 2022 care a constatat absența medicului hepatolog în Penitenciarul nr.16 și lipsa acreditării serviciului medical penitenciar). Prin urmare, Curtea a considerat că Guvernul nu și-a îndeplinit sarcina probei cu privire la disponibilitatea unei supravegheri medicale adecvate și a unui tratament adecvat al reclamantei în timp ce aceasta se afla în închisoare. Astfel Curtea a concluzionat că a existat o încălcare a articolului 3 din Convenție din cauza lipsei de îngrijire adecvată a reclamantei în timpul detenției sale în închisoare.

Totodată, Curtea a constatat și încălcarea art. 13 din Convenție, din motiv că reclamanta nu a avut remedii interne eficiente pentru a contesta lipsa asistenței medicale corespunzătoare în timpul aflării în penitenciar.

Potrivit avocatului Asociației Promo-LEX, Alexandru Postica: "Hotărârea recentă pronunțată în cauza Machina, de rând cu hotărârea Curții pronunțată în cauza Cosovan reiterează necesitatea reformării prioritare a sistemului medical penitenciar. Această prioritate a fost setată Guvernului Republicii Moldova și de Comitetul Miniștri al Consiliului Europei".

În cele din urmă, CtEDO a dispus ca Guvernul Republicii Moldova să achite reclamantei, în timp de trei luni, suma de 9800 Euro, în calitate de prejudiciu moral și suma de 2500 Euro, în calitate de costuri și cheltuieli de reprezentare și asistență juridică.

Tatiana Machina a fost eliberată din detenție la data de 7 iulie 2016 și, la moment, se află în libertate.

În acest caz anterior a intervenit ca terț Equal Rights Trust, organizație specializată în drepturile omului și egalitate, cu sediul în Londra, Marea Britanie. Equal Rights Trust a formulat concluzii legate de asigurarea respectării dreptului la egalitate a persoanelor cu necesități speciale în sistemul penitenciar.

Pentru mai multe detalii, accesați [aici](#)

CtEDO confirmă existența problemelor sistemice grave din justiția penală

La 22 martie 2022, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a pronunțat hotărârea sa în cazul [Cosovan v. Moldova](#), prin care a recunoscut violarea Articolelor 3 și 5 din Convenție de către Republica Moldova, fapt care indica asupra existenței în continuare a problemelor sistemice. Cazul reclamantului Serghei Cosovan, prin gravitatea sa, a scos în evidență două din cele mai grave probleme: *utilizarea nejustificată a arestului preventiv și calitatea asistenței medicale din penitenciare, care pune în pericol sănătatea și viața deținuților*. Pe acest caz, a fost admisă de către Curte intervenția [European Prison Litigation Network](#) în calitate de terță parte pe dosar, care a prezentat argumentele sale privind necesitatea echivalării îngrijirilor medicale acordate deținuților cu cele disponibile în sistemul public de sănătate.

Plângerea reclamantului adresată Curții

Cauza se referă la reținerea și arestarea nejustificată a reclamantului [\[1\]](#) în baza unei acuzații de comiterea

infracțiunii prevăzute de art. 335 Cod Penal (abuz în serviciu) și art. 190 Cod Penal (escrocherie). Astăzi, nu există o sentință definitivă și irevocabilă care să constate vinovăția lui Cosovan Serghei în cele înscrinate.

La 29 septembrie 2017, Judecătoria Chișinău a admis demersul procurorului și a dispus aplicarea arestului reclamantului pentru 30 de zile în Penitenciarul nr.13. La 16 octombrie 2017, Curtea de Apel Chișinău, a menținut încheierea de arest. Odată cu plasarea reclamantului în arest în Penitenciarul nr.13, iar ulterior în Penitenciarul nr.16-Pruncul (cu statut de spital), în lipsa unor îngrijiri medicale adecvate în detenție starea de sănătate a reclamantului s-a înrăutățit considerabil. După o perioadă de detenție, reclamantului i s-a stabilit diagnoza ciroză hepatică deja în faza terminală, însoțită de o serie de complicații extrem de serioase (*indicatorul de supraviețuire – [Child-Pungh C^{\[1\]}](#)*). În pofida nenumăratelor cereri, apeluri ale organizațiilor internaționale [Organizația Mondială Împotriva Torturii \(OMCT\)](#), [Amnesty International](#), [Avocatului Poporului](#), [sesizarea de urgență a Curții Europene](#), dar și a probelor documentare care dovedeau starea gravă în care se afla reclamantul, arestul reclamantului era prelungit în nenumărate rânduri. Instanțele invocând anumite riscuri în abstract, s-au bazat în esență pe aceleași motive, utilizând unele formule copy/paste din actele judiciare precedente.

După recuzarea de către procuror a judecătorului pe caz care a aplicat și a prelungit arestul, la 24 aprilie 2018 Judecătorul care a preluat dosarul dispune modificarea măsurii arestul preventiv în arest la domiciliu, invocându-se motive de sănătate. La ieșirea din Spitalul-Penitenciar nr.16, [reclamantul este reținut de către colaboratorii Direcției de Poliție a mun. Chișinău](#) în baza unui proces-verbal de reținere în care se invocă un nou capăt de acuzare și îl plasează în Izolatorul de Detenție Provizorie de pe strada Tighina 6, ignorând încheierea de plasare în arest la domiciliu.

Ulterior, în timp ce exista deja o măsură aplicată în privința reclamantului – arestul la domiciliu, se aplică în paralel o altă măsură – arestul preventiv, care este succesiv prelungit și menținut de completul de judecători de la Curtea de Apel Chișinău.

Abia la 18 noiembrie 2019, în stare extrem de gravă, după ce a fost emisă sentința de condamnare (care a fost ulterior casată de Curtea Supremă de Justiție), instanța dispune eliberarea reclamantului în legătură cu boala gravă care împiedică executarea sentinței în temeiul art.95 CP.

Deoarece starea de sănătate în detenție s-a agravat iremediabil, la 25 martie 2021, [reclamantul a decedat](#) în spitalul Sfânta Treime din mun. Chișinău.

În cererea sa de la Curte, reclamantul a invocat încălcarea dreptului garantat de Articolul 5 al Convenției prin aplicarea nejustificată și succesivă a arestului; Articolul 2 al Convenției prin omisiunea statului de a-i proteja viața prin imposibilitatea de a recurge la un transplant de ficat aflându-se în detenție; Articolul 3 al Convenției prin neacordarea în timpul detenției a asistenței medicale și a tratamentului complex adecvat maladiei de care suferea.

Concluziile Curții Europene pentru Drepturile Omului

ARTICOLUL 3 – autoritățile naționale nu și-au îndeplinit obligația pozitivă de a preveni suferința reclamantului care a depășit nivelul inevitabil de suferință inerent unei detenții.

Curtea a scos în evidență următoarele probleme sistemice:

1. Cu referire la calitatea asistenței medicale: În ceea ce privește calitatea îngrijirilor și asistenței medicale acordate în detenție, Curtea reține mai întâi că spitalul Penitenciar nr.16, în care reclamantul a primit o parte semnificativă a tratamentului medical, nu a fost acreditat oficial de către autoritățile ca instituție medicală. Curtea

consideră, totuși, că dincolo de acreditarea formală, important este dacă, în practică, instituția a fost capabilă să ofere îngrijiri medicale cerute de starea pacienților săi. Astfel:

- Curtea a constatat că anumite proceduri medicale au fost prescrise, însă nu au fost pe deplin urmate (în special, numărul și periodicitatea tratamentelor prescrise în decizia comisiei medicale din 27 martie 2018). Pentru a justifica nerespectarea schemelor de tratament, Guvernul a adus în fața Curii argumentul, precum că: medicii din penitenciar trebuie să reacționeze la orice modificare a stării de sănătate a reclamantului, mărinđ sau micșorând doza și tratamentul cu medicamente. Curtea însă, susține că nu ar avea niciun motiv să se îndoiască de realitatea unei astfel de nevoi de a reacționa la schimbările în starea de sănătate a reclamantului. Cu toate acestea, nu este clar cum medicii de la spitalul Penitenciar nr. 16, ar putea să facă o asemenea evaluare și să modifice schema de tratament acordat reclamantului, având în vedere absența unui medic hepatolog în această instituție.
- Vizita la un hepatolog, întârziată cu aproape patru săptămâni.

2. Cu referire la principiul echivalenței tratamentului medical în penitenciare cu cel din afara sistemului: Curtea consideră că, în cazul în care un anumit tratament medical este disponibil în afara penitenciarului, tratamentul medical cerut de starea unui deținut nu trebuie refuzat sau efectuat doar parțial, din motivul că nu ar exista un astfel de tratament (sau medic specialist) în penitenciar sau să se invoce deficitul de resurse. În legătură cu aceasta, Curtea a constatat următoarele:

- Medicii au prescris supravegherea reclamantului de către un hepatolog începând cu 2 martie 2018. ANP a informat avocații reclamantului că acesta a fost consultat de un

hepatolog de cinci ori pe parcursul întregului an 2018.

- Prescripția medicală făcută la 13 iunie 2018, de a transfera reclamantul într-o unitate subordonată Ministerului Sănătății, a fost executată abia în iunie 2019. Întrucât această prescripție a fost făcută de cea mai înaltă autoritate medicală din cadrul ANP, care era evident conștientă de tipurile de tratament disponibile în penitenciar, putem concluziona că, cel puțin la acea dată, reclamantului nu i se acorda tratament medical cerut de starea sa.
- Reclamantul nu a avut încredere în medicii penitenciarului, refuzând să efectueze unele analize și solicitând ca acestea să fie efectuate de instituții medicale acreditate. Mai mult, Curtea constată că administrația penitenciarului trebuia să organizeze transportul și paza fiecărui deținut tratat în spitalele publice, ceea ce creează complicații logistice și posibil financiare.
- Curtea constată absența independenței medicilor penitenciarului. Curtea susține că, potrivit Guvernului, serviciile medicale deținuților sunt furnizate în bază de contract (ceea ce rezultă din faptul că deținuții nu sunt acoperiți de sistemul de asigurări obligatorii de asistență medicală (OAM)). Acest fapt implică din nou costuri suplimentare pentru penitenciar (Curtea făcând referință la dovada achitării de către ANP a asistenței medicale într-un spital public). Astfel, Administrația penitenciarului a avut motive să limiteze accesul la tratamentul medical oferit deținuților în afara penitenciarului, iar această situație ar putea crea un conflict de interese pentru medicii penitenciarului, ceea ce nu ar trebui să existe. În acest sens, Curtea invocă faptul că Comitetul Împotriva Torturii a îndemnat Guvernul Republicii Moldova să transfere responsabilitatea pentru serviciul medical din sistemul penitenciar către Ministerul Sănătății. În plus, Consiliul național împotriva torturii a remarcat în mod

expres absența independenței medicilor penitenciarului față de administrația penitenciarului ca fiind o problemă.

3. Incompatibilitatea prelungirii succesive a arestului cu starea reclamantului și a tratamentului diferențiat între persoanele arestate preventiv și cele condamnate privind eliberarea pe motiv de boală gravă.

- Curtea reține că, potrivit Ordinului nr.331, motivul incompatibilității stării medicale a unei persoane cu detenția este pericolul pentru viața acesteia sau incapacitatea acesteia de a desfășura activități zilnice în timpul detenției. În acest sens, Curtea constată că, în pofida faptului că o instanță națională a recunoscut că boala reclamantului se afla în stadiul terminal, prezentând un pericol pentru viața sa, acesta a mai fost ținut în detenție pentru încă 17 luni.
- Curtea, în sensul articolului 3 și în împrejurările cauzei lui Serghei Cosovan, nu vede nicio justificare pentru a distinge între o persoană condamnată printr-o hotărâre definitivă și una arestată preventiv, atunci când este vorba de suferința cauzată de detenția incompatibilă cu starea medicală a persoanei respective. Nici instanțele naționale, nici Guvernul în observațiile lor, nu au oferit vreo explicație satisfăcătoare pentru o astfel de diferență de tratament. De fapt, o astfel de diferență poate fi discriminatorie (Curtea a făcut trimitere la decizia Consiliului Pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (CPEDA)).

Amintim că anume în caz lui Serghei Cosovan, pentru prima dată s-a ridicat problema discriminării pe criteriul statutului procesual a deținuților. La 10 octombrie 2018, Consiliul Pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării (CPEDA), a constatat că există o diferență de tratament între persoanele arestate preventiv și persoanele condamnate în partea ce ține

de posibilitatea de a beneficia de măsurile de protecție aplicabile persoanelor condamnate care suferă de boli grave.

ARTICOLUL 5.3 – motivele invocate de instanțele naționale pentru detenție reclamantului, nu au fost suficient întemeiate pe dovezile din dosar, iar prelungirea detenției nu a fost convingător demonstrată.

- Curtea a constatat că instanțele naționale nu au indicat în baza căror probe și-au întemeiat concluziile lor cu privire la gravitatea riscurilor invocate pentru detenția reclamantului.
- Curtea reține că, prin demararea unor investigații penale separate asupra diferitelor episoade ale aceleiași infracțiuni încriminate, procuratura a reușit să eludeze încheierea judecătorească prin care a fost înlocuit arestul preventiv cu cel la domiciliu. Curtea consideră că divizarea artificială a unei cauze penale în mai multe cauze penale separate în vederea obținerii de avantaje procedurale inechitabile sau pentru a eluda dispozițiile legale imperative este incompatibilă cu articolul 5 din Convenție.

Prejudicii dispuse de a fi încasate

Curtea a dispus ca Guvernul Republicii Moldova să achite reclamantului suma de 10 000 Euro, în calitate de prejudiciu moral și suma de 5000 Euro, în calitate de costuri și cheltuieli de reprezentare și asistență juridică în fața CtEDO.

[1] Omul de afaceri, fondatorul pieții „Curcubeu”.

Pentru mai multe informații, contactați:

Nicoleta Hriplivîi, Avocată, Asociația Promo-LEX

GSM: 069279133;

E-mail: nicoleta.hriplivii@promolex.md

Serviciul militar obligatoriu în structurile paramilitare din stânga Nistrului reprezintă o limitare ilegală a dreptului de circulație

La 30 noiembrie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis Hotărârea în cauza *Golub vs. Republica Moldova și Federația Rusă*, Cererea nr. 48020/12, prin care a constatat încălcarea art. 2 din Protocolul nr. 4, dar și art. 13 din

CEDO în privința reclamantului și a dispus încasarea sumei totale de 8 600 de Euro din contul Federației Ruse în beneficiul reclamantului.

În septembrie 2011, reclamantul a fost chemat pentru a efectua serviciul militar obligatoriu în „rmn”. Fiind singurul îngrijitor al mamei sale cu dizabilități, reclamantul avea dreptul, conform așa-numitei legi a „rmn”, la amânarea recrutării sale. Cu toate acestea, reclamantul și mama sa au optat pentru înscrierea într-o instituție de învățământ militar din „rmn”, aflată în gestiunea pretinsului minister al apărării, ceea ce i-a permis obținerea unei diplome de studii, echivalentă cu efectuarea serviciului militar.

În noiembrie 2011, el a părăsit sediul institutului militar de câteva ori, pentru a urma un tratament medical, după ce ar fi fost maltratat, dar și pentru a avea grijă de mama sa. La întoarcere, în perioada 17-24 noiembrie 2011, reclamantul a fost sancționat disciplinar pentru absență fără concediu și plasat în izolare la comandamentul militar de la Tiraspol.

La 25 februarie 2012, pretinsul minister al apărării a admis cererea reclamantului de demitere anticipată din serviciul militar în calitate de singur îngrijitor al mamei sale cu handicap și l-a plasat în rezerva armatei „rmn”.

La 18 iulie 2012, reclamantul a depus o plângere la CtEDO, în care a invocat limitarea ilegală a dreptului de a se deplasa deoarece la înrolare au fost reținute actele de identitate ale acestuia. Totodată, reclamantul s-a plâns de lipsa unor căi de atac interne efective, în sensul art. 13 din CEDO, pentru a-și apăra drepturile garantate de Convenție.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2021, Curtea a concluzionat că reclamantul nu a avut o cale de atac eficientă cu privire la plângerea sa în temeiul art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție. Prin urmare, Curtea concluzionează că a existat o încălcare a art. 13.

Referitor la încălcarea art. 2 din Protocolul nr. 4, Curtea reamintește că conceptul de legalitate este fundamental pentru limitarea oricărui drept în temeiul Convenției. În acest sens, reține că ingerința în dreptul reclamantului la libera circulație pe teritoriul Republicii Moldova nu a fost efectuată în conformitate cu legislația moldovenească. Astfel, ținând cont de jurisprudența conform căreia nici o instituție „rmn” nu poate dispune arestarea legală a nimănui, Curtea concluzionează că nici o instituție a „rmn” nu poate aplica legal restricții privind libertatea de circulație a persoanelor. Reclamantul a fost afectat de restrângerea dreptului său de a circula liber pe teritoriul Republicii Moldova, timp de șase luni, fără un temei legal. Prin urmare, Curtea constată că a existat o încălcare a articolului 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție.

Potrivit avocatului Promo-LEX, Alexandru Postica: "Anual mii de tineri sunt hărțuiți de către administrația locală de a se înrola în structurile militarizate ale regiunii. Mulți pleacă, alții mituiesc și nu se înrolează, dar sunt și acei care sunt prinși și obligați să desfășoare așa-numitul serviciu militar pentru un pseudo-stat. Cu părere de rău, până la momentul de față, nu există nici o acțiune concludentă a autorităților de a sancționa crearea și gestionarea acestei structuri paramilitare ilegale constituite în stânga Nistrului."

Un cetățean condamnat în regiunea transnistreană

pentru că a criticat liderul de la Tiraspol, a găsit dreptate la CtEDO

La data de 30 noiembrie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis Hotărârea în cauza Coliban vs. Republica Moldova și Federația Rusă, Cererea nr. 5216/13, prin care a constatat încălcarea articolelor 3, 5§1, 10 și 13 din CEDO în privința reclamantului și a dispus încasarea sumei totale de 18 500 de Euro din contul Federației Ruse în beneficiul reclamantului.

În timpul așa-numitelor "alegeri prezidențiale" din regiunea transnistreană din 2011, reclamantul a distribuit pliante cu conținut critic, în adresa unuia dintre candidați. Pliantele aveau următorul conținut: „Eu am un Land Cruiser 200, și tu?”, „adio, ratașilor” și „Acesta este norocosul John. A studiat în Anglia, are un cont bancar în Elveția și vrea să fie președintele Transnistriei”.

Drept consecință, la 23 octombrie 2011, reclamantul a fost arestat și acuzat de *calomnie și de încălcare a dreptului altora de a-și exercita liber dreptul de vot*. La 9 octombrie 2012, reclamantul a fost condamnat definitiv de către așa-numita „Judecătoria supremă de la Tiraspol” pentru *interferență cu dreptul altora de a-și exercita liber dreptul de vot* și condamnat la doi ani și șase luni de privațiune de libertate. Candidatul, despre care se menționa în pliantele cu conținut critic, devenise, între timp, liderul regiunii transnistrene – Evghenii Șevciuc.

Reclamantul s-a plâns că a fost reținut de către structurile de forță constituite ilegal, a fost plasat în condiții inumane de detenție (paraziți, condiții sanitare precare, spațiu lipsit de ventilare; supraaglomerare, lipsa accesului la lumina zilei, insuficiență de hrană și apă potabilă) și asistență medicală precară și a fost condamnat pentru distribuirea unor materiale electorale cu conținut critic.

Curtea a constatat că reclamantul a fost ținut în condiții inumane și degradante, cu încălcarea articolului 3 din Convenție. La fel, Curtea a constatat violarea dreptului la libertate și siguranță, prevăzut de art. 5 al Convenției.

În legătură cu violarea art. 10 (dreptul la libera exprimare), Curtea consideră că, prin promovarea materialului electoral în locuri publice, reclamantul și-a exercitat, fără îndoială, dreptul la libertatea de exprimare, așa cum este protejat de articolul 10 din Convenție. De asemenea, constată că detenția și condamnarea reclamantului, din cauza exprimării opiniilor sale politice, au interferat în mod clar cu exercitarea libertății sale de exprimare. O ingerință ce a constituit o încălcare a articolului 10. Totodată, Curtea a ajuns la concluzia că reclamantul nu a dispus de un recurs efectiv pentru toate violările Convenției.

Potrivit avocatului Promo-LEX, Alexandru Postica: ”Hotărârea în cauza Coliban relevă mai multe violări sistemice cum ar fi

dreptul de a nu fi deținut ilegal de către structurile locale și detenția în condiții inumane și degradante. La fel, s-a reiterat că Federația Rusă a exercitat un control efectiv asupra regimului de la Tiraspol în perioada în care au avut loc faptele. Totodată, este importantă și constatarea Curții cu privire la exercitarea liberă a opiniilor și dreptul de a polemiza, critica administrația locală. Cu părere de rău urmărim o înrăutățire fără precedent a posibilității exercitării dreptului la libera exprimare în regiune, odată cu introducerea unor sancțiuni pentru orice manifestare a acestor libertăți.”

Hotărârea CtEDO poate fi accesată [aici](#)

CtEDO: Ingerința în libertatea de exprimare și reținerea arbitrară a unui cetățean va costa Guvernul 7650 de Euro

La data de 30 noiembrie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis hotărârea în cauza Mătăsaru vs. Republica Moldova, prin care a constatat violarea articolelor 10 (dreptul la libera exprimare) și 5 § 1 (dreptul la libertate și siguranță) și a dispus încasarea din contul Guvernului Republicii Moldova în beneficiul reclamantului a sumei de 7 650 de Euro.

Potrivit circumstanțelor cauzei, reclamantul a organizat o acțiune de protest solitară în fața Procuraturii Anticorupție. Acesta a inițiat acțiunea de protest în legătură cu presupuse fapte de corupție care nu erau investigate de instituția vizată. În cadrul protestului, a instalat o toaletă și s-a prefăcut că o folosește dând jos pantalonii și stând pe ea. El a fost reținut în aceeași zi și plasat în detenție pentru 72 de ore. Acestuia i-a fost înaintată învinuirea în legătură cu comiterea infracțiunii de huliganism.

La expirarea termenului de 72 de ore, polițiștii au refuzat să-l elibereze, chiar dacă erau obligați de lege. În urma implicării avocatului și altor polițiști (avocatul reclamantului a denunțat reținerea ilegală a reclamantului la serviciu 902), un echipaj de poliție al serviciului 902 care a intervenit la fața locului, l-a eliberat pe reclamant. Reclamantul a depus o plângere penală împotriva polițiștilor în legătură cu reținerea sa ilegală. Procuratura a refuzat pornirea unei cauze penale, iar soluția a fost menținută de instanțele de judecată.

Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 martie 2018, a fost încetat procesul penal privind acuzarea lui Anatol Mătășaru în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Codul penal (Huliganism), deoarece fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravențional (Huliganismul nu prea grav).

Anatol Mătășaru a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere contravențională. În final, Apelul reclamantului cu privire la fondul cauzei nu a fost examinat de Curtea de Apel, iar Curtea Supremă de Justiție a respins recursul său pe motive de drept.

Reclamantul s-a plâns la CtEDO că reținerea sa a fost arbitrară și contrară articolului 5 § 1 din Convenție. De

asemenea, el a invocat încălcarea dreptului său la libertatea de exprimare, astfel cum este garantat de articolul 10 din Convenție. În consecință, Curtea a formulat întrebări Guvernului cu privire la existența sau inexistența acestor violări.

Curtea reține că reclamantul a fost acuzat mai întâi de o infracțiune prevăzută de Codul Penal și plasat în detenție din acest motiv, pentru a fi, în cele din urmă, găsit vinovat de huliganism nu prea grav. Găsirea sa vinovat s-a întemeiat pe faptul că, în timpul protestului său în fața Procuraturii Anticorupție, a folosit o expresie licențioasă, adresându-se ofițerului de serviciu și pentru că a simulat defecarea într-un loc public, jignind astfel trecătorii și insultând instituția Procuraturii Anticorupție.

Curtea reține că intenția reclamantului a fost de a atrage atenția asupra problemelor din activitatea instituției, subiect care ar putea fi considerat de interes public. Cuvintele licențioase folosite de el pentru a se adresa polițistului de serviciu nu aveau scopul de a-l insulta, ci erau partea a discursului său. Mai târziu, chiar polițistul de serviciu a declarat în cursul procedurii judiciare că nu s-a simțit insultat de cuvintele reclamantului. Curtea este de acord că protestul organizat de reclamant a fost extravagant și ar putea fi considerat șocant sau deranjant pentru unii. Cu toate acestea, nimeni în timpul procedurilor interne și în cadrul procedurii în fața Curții nu a pus sub semnul întrebării faptul că a fost o simplă prestație a sa și că nu a existat o expunere indecentă din partea reclamantului. În plus, protestul reclamantului a fost foarte scurt și a durat doar vreo zece minute, timp minim necesar pentru a fi înregistrată de jurnaliștii prezenți. Nu a insultat niciun procuror, ci doar a pus în discuție activitatea instituției.

Având în vedere cele de mai sus, Curtea consideră că, în împrejurările prezentei cauze, nu a fost furnizată nici o justificare pentru ingerința în dreptul reclamantului la

libertatea de exprimare. Tratamentul care i-a fost aplicat, prin însăși natura sa, nu numai că a avut repercusiuni negative asupra reclamantului, ci ar putea să descurajeze și alte persoane să-și exercite libertatea de exprimare. Astfel, ingerința în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare nu poate fi considerată proporțională, iar motivele prezentate nu pot fi considerate suficiente.

Referitor la încălcarea articolului 5 § 1 (dreptul la libera exprimare), Curtea reamintește că acțiunile reclamantului au constituit un discurs protejat în temeiul articolului 10 din Convenție și că nu exista nicio justificare pentru ingerința în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare. Această constatare este suficientă pentru a considera că detenția reclamantului în asemenea împrejurări a fost una arbitrară. De asemenea, Curtea notează că arestarea reclamantului a fost posibilă numai datorită acuzației inițiale, care a fost ulterior recalificată, în ciuda lipsei oricărei violențe sau rezistențe și că reclamantul a fost arestat cu mai mult de 24 de ore după protest.

Având în vedere cele de mai sus și luând în considerare constatările sale cu privire la plângerea reclamantului în temeiul articolului 10 din Convenție, Curtea a ajuns la concluzia că detenția reclamantului pentru mai mult de trei zile a fost arbitrară în sensul articolului 5 § 1. a Convenției.

Prin urmare, Curtea a dispus achitarea din contul Guvernului Republicii Moldova în beneficiul reclamantului, în termen de trei luni, a sumei de 5,850 Euro în calitate de prejudiciu moral, dar și a sumei de 1,800 Euro cu titlu de costuri și cheltuieli de reprezentare.

Potrivit Avocatului Asociației Promo-LEX, Vadim Vieru, Curtea constată că reclamantului i-a fost încălcat dreptul la libertatea de exprimare, iar ingerința realizată de autorități este una îngrijorătoare. În lumina încălcării dreptului la

libertatea de exprimare, reținerea reclamantului la fel a fost arbitrară și a avut drept scop evident de a preveni acțiuni de protest ale reclamantului, organizate tradițional de ziua procuraturii.”

Hotărârea poate fi accesată [aici](#).

Pentru mai multe informații, contactați:

Vadim Vieru, Director de Program, Avocat, Asociația Promo-LEX

GSM: +37368017507;

E-mail: vadim.vieru@promolex.md

Acțiunile arbitrare comise de procuratură și instanța de judecată în privința grupului Petrenco, costă Republica Moldova o nouă condamnare la CtEDO și 67750 EURO din bugetul de stat

La 14 septembrie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis o hotărâre în cauza Petrenco și alții 6 contra

Republicii Moldova, prin care a recunoscut violarea mai multor articole din Convenție de către Republica Moldova.

Plângerea reclamantilor adresată CtEDO

Cauza se referă la reținerea, arestarea și detenția reclamantilor în baza unor acuzații de tulburări în masă, ca urmare a unei demonstrații pe care aceștia au organizat-o în fața sediului Procuraturii Generale în septembrie 2015. Toți reclamantii au fost deținuți timp de patru luni și jumătate în penitenciarul nr. 13 și, aproximativ pentru aceeași perioadă de timp, s-au aflat în arest la domiciliu. În perioada în care aceștia se aflau în arest la domiciliu, reclamantii au fost forțați să poarte brățări electronice, pe care trebuiau să le încarce la fiecare cinci ore.

Reclamantii s-au plâns la CtEDO cu privire la următoarele violări ale Convenției:

Primul reclamant s-a plâns cu referire la condițiile detenție în penitenciarul nr. 13. Detenția reclamantului în Penitenciarul nr. 13 a reprezentat un tratament inuman și degradant, încălcându-se Articolele 3 și 8 din Convenție.

Toți reclamantii se plâng, în temeiul articolului 5 § 1 al Convenției, că privarea de libertate nu se baza pe o suspiciune rezonabilă că aceștia au comis o infracțiune și că detenția acestora a fost arbitrară și ilegală. Ei, de asemenea se plâng, în temeiul articolului 5 §§ 3 și 4, că privarea lor de libertate nu a fost bazată pe motive relevante și suficiente și că instanțele naționale nu și-au motivat suficient hotărârile judecătorești cu privire la aplicarea și prelungirea măsurilor preventive.

Toți, cu excepția primului reclamant, s-au plâns în temeiul articolului 11 al Convenției că dreptul reclamantilor la întrunire pașnică a fost încălcat prin aplicarea, în calitate de măsură preventivă, a interdicțiilor de a merge în locuri unde se petrec acțiuni de proteste în masă.

Cu excepția primului și a celui de-al patrulea reclamant, reclamantii se plâng, conform articolului 13, că aceștia nu au avut o cale de atac eficientă împotriva încălcării articolului 11 din Convenție (cu privire la interdicția stabilită de instanța de judecată de a participa la întruniri publice).

Hotărârea CtEDO

Art. 5.1, art. 5.3, art. 5.4 – acuzațiile de participare în dezordini în masă nu se bazează pe suspiciuni rezonabile

Curtea a constatat că reclamantii au fost arestați și acuzați de infracțiunea de participare la tulburări de masă, infracțiune care, conform textului articolului 285 din Codul penal, este descrisă ca fiind implicată în „violență împotriva persoanelor, pogromuri, incendiere, deteriorarea bunurilor, utilizarea armelor de foc sau a altor obiecte utilizate ca arme și rezistență violentă sau armată reprezentanților autorităților ”(a se vedea paragraful 22 de din Hotărâre).

După examinarea videourilor demonstrației din 6 septembrie 2015, incluse în dosarul cauzei (a se vedea descrierea detaliată a acestora la paragrafele 7- 10 din Hotărâre), Curtea constată că acuzațiile privind comportamentul violent al reclamantilor sunt total incompatibile cu filmările conținute în acele videouri. Potrivit înregistrărilor video în cauză, a căror autenticitate nu a fost contestată de guvern, întrunirea în general și a reclamantilor în special a fost pașnică pe toată durata acesteia. Este adevărat că poliția a folosit forța pentru a-i împinge pe protestatarii departe de intrarea în clădire, dar aceștia din urmă nu au prezentat nicio rezistență violentă sau armată și s-au lăsat îndepărtați de intrarea în clădire în 2-3 minute (a se vedea paragrafele 7-8 din Hotărâre).

Curtea a constatat că judecătoarea Svetlana Balmuș de la Curtea de Apel s-a expus în opinia sa separată că întrunirea a fost pașnică (a se vedea paragraful 16 din Hotărâre). De asemenea,

Curtea a luat act de constatarea Curții Supreme de Justiție în Decizia sa din 11 februarie 2020 în sensul că, la condamnarea reclamanților, instanțele inferioare s-au bazat exclusiv pe prezentarea faptelor prezentate de acuzare și că nu au acordat atenție probatoriului din cauza penală și probatoriului apărării (a se vedea paragraful 18 din Hotărâre).

În astfel de circumstanțe, Curtea nu poate să nu constate că acuzația de participare la tulburări de masă împotriva reclamanților nu s-a bazat pe o „suspiciune rezonabilă” și, prin urmare, nu poate fi considerată „legală” și este arbitrară în sensul articolului 5 § 1 din Convenție (a se vedea cauza Brega împotriva Moldovei, nr. 52100/08, § 38, 20 aprilie 2010). Prin urmare, a existat o încălcare a articolului 5 § 1 din Convenție.

Art. 11 – Încălcarea libertății de întruniri. Interdicția ilegală aplicată reclamanților cu privire la participarea la întrunirile publice

În ceea ce privește legalitatea ingerinței de mai sus, niciun element din prezenta cauză nu a permis Curții să considere că a existat un temei juridic pentru limitarea dreptului reclamanților la libertatea de întrunire. Curtea stabilește că, într-adevăr, articolul 191 din Codul de procedură penală (a se vedea paragraful 23 din Hotărâre) nu prevede o astfel de măsură procesuală și Guvernul nu a indicat alte dispoziții legale interne care să permită impunerea unei astfel de măsuri unei persoane eliberate și care este în așteptarea procesului. Astfel, Curtea a ajuns la concluzia că ingerința în cauză nu era legală în temeiul dreptului intern.

Prejudicii dispuse de a fi încasate

Curtea a dispus ca Guvernul Republicii Moldova să achite reclamanților suma totală de 63750 Euro, în calitate de prejudicii morale, pentru violările comise și suma de 4000 Euro, în calitate de costuri și cheltuieli de reprezentare și

asistență juridică în fața CtEDO.

Comentariile avocaților Asociației Promo-LEX

Potrivit Directorului de Program și avocatului Vadim Vieru, „Această cauză scoate în evidență probleme sistemice legate de legalitatea și temeinicia aplicării și prelungirii măsurilor preventive de arest, precum și limitarea dreptului la libertatea de întrunire prin aplicarea, în calitate de măsură provizorie, a interdicției de a merge în locuri unde se petrec acțiuni de proteste în masă. Curtea constată lipsa bănuielii rezonabile cu privire la comiterea infracțiunii și aprecierea arbitrară a probelor de către instanța de judecată, prin reproducerea exclusivă a poziției acuzării”.

Potrivit avocatei Asociației Promo-LEX, Nicoleta Hriplivîi, „Într-un stat în care Guvernul limitează pluralismul de opinii, libertatea de exprimare sau de întrunire, democrația este în pericol. În acea perioadă, societatea a fost martor la degradarea democrației în Republica Moldova, unde libertatea de exprimare, dreptul la siguranța și libertatea persoanelor, au fost cel mai des încălcate drepturi. Toate hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului indică unde a greșit Statul și aceste încălcări ale drepturilor omului pe viitor nu ar trebui să se mai repete.”

Hotărârea CtEDO poate fi accesată [aici](#)

Pentru mai multe informații, contactați:
Vadim Vieru, Director de Program, Avocat, Asociația Promo-LEX
GSM: +37368017507;
E-mail: vadim.vieru@promolex.md

Federația Rusă condamnată la CtEDO în alte două cauze din regiunea transnistreană. Autoritățile de la Moscova sunt obligate să achite 38.600 de Euro

Sursa foto: gsinpmr.org

La 13 iulie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a pronunțat Hotărârea în cauzele [Cilei și Rosip v. Republica Moldova și Federația Rusă](#), prin care a constatat încălcarea art. 3, 5§1, 13, dar și art. 1 Protocolul 1 din Convenție de către autoritățile ruse.

Cauzele se referă la plângerile reclamantilor cu privire la condițiile inumane de detenție, detenția ilegală, confiscarea ilegală a bunurilor, dar și lipsa unor remedii eficiente cu privire la plângerile acestora.

Primul reclamant a fost arestat de structurile de forță ale „rmn” în anul 2008, fiind acuzat de tentativă de omor. La 5 iunie 2009, acesta a fost condamnat de pretinsele instanțe locale la 11 ani de privațiune de libertate. Reclamantul a solicitat anularea condamnării sale în fața Curții Supreme de Justiție (CSJ) a Republicii Moldova. Printr-o scrisoare din 10 mai 2010, CSJ a returnat recursul său fără examinare, invocând lipsa competenței de a examina hotărârile pronunțate de pretinsele instanțe ale „rmn”. Acesta s-a plâns la CtEDO, invocând încălcarea art. 5§1 din Convenție (dreptul la libertate și siguranță).

Al doilea reclamant a fost arestat de structurile de forță ale „rmn” la 20 decembrie 2012, fiind acuzat de deturnare de fonduri ale partenerilor săi de afaceri. Detenția sa a fost prelungită în mod repetat. La 24 decembrie 2012, bunurile sale personale, precum și proprietățile companiei sale au fost confiscate. La 16 iunie 2014, „judecătoria or. Bender” a condamnat reclamantul, „pentru abuz de putere” la 1 an și 8 luni de închisoare și la o amendă de 270 de ruble „rmn”. De asemenea, așa-numita instanță a obligat reclamantul să achite 212.750 de Euro cu titlu de prejudiciu.

Reclamantul a fost deținut în mai multe locuri private de libertate din regiunea transnistreană, în condiții inumane de detenție: umiditate ridicată, supraaglomerare, lipsa ventilării artificiale, paturi supraetajate din lemn, fără

lenjerie de pat, condiții nesanitare, alimente puține și de proastă calitate, paraziți etc.

Prin urmare, al 2-lea reclamant a depus o cerere la CtEDO, în care s-a plâns de condițiile inumane de detenție, confiscarea ilegală a bunurilor sale, dar și lipsa unor remedii eficiente cu privire la plângerile sale.

Prin Hotărârea din 13 iulie 2021, CtEDO a reiterat că, în perioada în care reclamanții s-au aflat în detenție, Rusia a exercitat un control efectiv asupra regimului de la Tiraspol, fără de care acesta nu ar fi supraviețuit.

În privința ambilor reclamanți, Curtea a decis că detenția acestora a fost una ilegală, din moment ce pretensele instanțe din regiune transnistreană nu fac parte dintr-un sistem judiciar compatibil cu Convenția. În legătură cu al doilea reclamant, Curtea a constatat că acesta a fost deținut în condiții inumane, iar confiscarea bunurilor sale nu a avut un temei legal. Suplimentar, Curtea a decis că acesta nu a avut la dispoziție remedii eficiente cu privire la plângerile sale.

Astfel, Curtea a dispus achitarea din contul Federației Ruse, în beneficiul reclamanților a sumei de 34.132 de Euro în calitate de prejudiciu material și moral, dar și suma de 4.500 Euro în calitate de costuri și cheltuieli pentru reprezentare.

Potrivit avocatului Promo-LEX, Alexandru Postica: "Această hotărâre confirmă odată în plus abuzurile grave la care sunt supuși locuitorii regiunii transnistrene: privare ilegală de libertate, condiții proaste de detenție, confiscări abuzive de proprietăți, dar și lipsa unor remedii eficiente în această privință. Chiar dacă faptele descrise în hotărâre s-au produs în anii 2010-2015, acestea sunt actuale și astăzi."

Hotărârea poate fi accesată [aici](#)

CtEDO a condamnat Republica Moldova pentru aplicarea torturii față de un consumator de droguri. Curtea a constatat și ineficiența investigației faptelor de tortură

La 13 iulie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a pronunțat hotărârea în cauza Maier v. Republica Moldova (plângerea nr. 7816/13).

Cauza se referă la nerespectarea de către poliție a interdicției aplicării torturii și investigarea ineficientă a acesteia de către procuratură, inclusiv ineficiența mecanismului de control judiciar.

Maltratarea reclamantului și investigarea ineficientă

Potrivit circumstanțelor cauzei, la 20 iulie 2012, reclamantul, împreună cu M., circulau lângă secția de poliție Codru când au fost opriți de mai mulți polițiști. Amândoi au fost reținuți și escortați la secția de poliție. Potrivit reclamantului, la secția de poliție și-a exprimat dezacordul cu privire la acțiunile poliției, după care a fost maltratat de mai mulți ofițeri de poliție, care l-au lovit cu picioarele în cap și corp timp de până la zece minute. În acest timp l-au

insultat, arătând o atitudine discriminatorie clară față de consumatorii de droguri. M. a fost martor la acțiunile de maltratare a poliției.

La 25 iulie 2012, reclamantul a depus o plângere penală la Procuratura în care a solicitat investigarea maltratării sale de către ofițerii de poliție. Plângerea a fost înaintată Procuraturii s. Centru, care a audiat reclamantul și ofițerii care l-au reținut. Potrivit reclamantului, el a cerut ca tatăl lui M. și M. să fie audiați ca martori, menționând că M. a fost martorul acțiunilor de maltratare, în timp ce tatăl lui M. l-a văzut pe reclamant după incident cu semne clare de rele tratamente pe fața lui. Cu toate acestea, cei doi martori nu au fost audiați de către procuror.

Prin ordonanța sa din 29 august 2012, procuratura a refuzat să inițieze proceduri penale. Procurorul a constatat că reclamantul fusese reținut sub suspiciunea că se afla sub influența drogurilor, o suspiciune confirmată ulterior criminalistic. Mai mult, inițial îi declarase procurorului că nu avea nimic în seringi, în timp ce raportul criminalistic găsisse droguri ilegale în ele. Având în vedere aceste circumstanțe și lipsa unei explicații coerente, procurorul a constatat că declarațiile reclamantului nu erau consecvente și erau un mijloc de apărare în cadrul procedurilor penale inițiate împotriva reclamantului pentru păstrarea de droguri. La 18 septembrie 2012, reclamantul a atacat ordonanța procurorului. La 28 septembrie 2012, procurorul ierarhic superior a menținut soluția prin ordonanța sa din 29 august 2012. Reclamantul a contestat această ordonanță la Judecătoria Centru din Chișinău. În susținerile sale în fața instanței, reclamantul a menționat că cei doi martori cărora le ceruse audierea nu fuseseră încă audiați și că au fost intimidați să nu depună mărturie în legătură cu maltratarea sa. În special, M. se temea să plece de acasă și să fie arestat.

La 8 noiembrie 2012, judecătorul de instrucție a sectorului Centru a menținut ordonanțele și a respins plângerea

reclamantului. Judecătorul a constatat că reclamantul și M. au încercat să distrugă probe împotriva lor și au rezistat ofițerilor care arestau, prin urmare maltratarea ar fi fost justificată.

Reclamantul a susținut că a fost maltratat continuu timp de până la zece minute și a suferit o serie de vânătăi la diferite părți ale corpului său. La doi ani după evenimente, o evaluare psihologică efectuată de Centrul de reabilitare Memoria confirmase că suferise de tulburări de stres post-traumatic. Reclamantul afirmă că polițiștii au strigat insulte asupra reclamantului în timp ce îl maltratau, arătându-le motivația discriminatorie. Reclamantul a indicat că potrivit unui studiu Promo-LEX din 2014 privind atitudinea ofițerilor de poliție moldoveni față de consumatorii de droguri, 70% dintre aceștia au considerat că consumatorii de droguri erau mai degrabă criminali decât victime ale consumului și 63% asociau consumatorii de droguri cu infractorii.

Constatările Curții

Curtea a constatat violarea art. 3 sub aspect substanțial. Având în vedere lipsa oricărei explicații plauzibile pentru originea numeroaselor vânătăi de pe diferite părți ale corpului reclamantului, Curtea a concluzionat că a fost maltratat în timpul detenției. Prin urmare, a existat o încălcare a articolului 3.

Curtea a constatat violarea art. 3 sub aspectul investigării și controlului judiciar inefficient. Curtea notează, de asemenea, că procuratura nu a intervievat niciunul dintre medicii care l-au văzut pe reclamant în 20, 23 și 24 iulie 2012, în special, medicul care l-a văzut pe reclamant în 20 iulie 2012 și care a fost singurul expert medical care a văzut reclamantul înainte de eliberare. În sfârșit, modul în care instanța națională a realizat controlul judiciar ridică îngrijorări suplimentare. În special, în ceea ce privește originea prejudiciului reclamantului, instanța națională s-a

bazat pe motive, cum ar fi faptul că utilizarea forței a fost justificată de acțiunile reclamantului. Prin urmare, Curtea a indicat că procurorii și judecătorul au luat astfel un rol activ în favorizarea ofițerilor acuzați de rele tratamente, acțiuni realizate în detrimentul reclamantului. Având în vedere cele de mai sus, Curtea a constatat că autoritățile nu și-au îndeplinit obligațiile care decurg din articolul 3 al Convenției de a asigura o investigație eficientă a acuzațiilor reclamantului de rele tratamente.

Curtea a dispus achitarea în beneficiul reclamantului a sumei de 7500 Euro cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 1500 Euro în calitate de costuri și cheltuieli. Hotărârea poate fi accesată [aici](#)

Poziția Promo-LEX și Institutului pentru Drepturile Omului (IDOM)

Potrivit Avocatului Asociației Promo-LEX, Director al Programului Drepturile Omului, Vadim Vieru, "această cauză reconfirmă încă odată că Procuratura are încă deficiențe legate de procesul de investigare a faptelor de tortură, iar controlul judiciar în astfel de cauze poate să fie formal. De asemenea, CtEDO subliniază că poliția este afectată de stereotipuri legate de consumatorii de droguri, iar aceștia sunt tratați ca și infractori, mai puțin ca persoane dependente care necesită tratament".

Potrivit Directorului Executiv IDOM, Vanu Jereghi, "autoritățile statului trebuie să atragă atenție asupra cazurilor de tortura împotriva consumatorilor de droguri. Susținem eforturile realizate de autorități până în prezent și considerăm că sistemul judiciar trebuie să fie reformat astfel ca asemenea cazuri să nu se mai repete"

Procurorii care au refuzat în pornirea urmăririi penale sunt Eugeniu Gore și Nicolae Geru. Controlul judiciar a fost realizat de judecătorul Borislav Babenco.

Reclamantul a fost reprezentat în fața CtEDO de avocații IDOM și Promo-LEX, iar servicii de reabilitare au fost acordate de CRVT "Memoria".

Pentru mai multe informații, contactați:

Vadim Vieru, Director de Program, Avocat, Asociația Promo-LEX

GSM: +37368017507;

E-mail: vadim.vieru@promolex.md

CtEDO a reconfirmat că așa-numitul sistem judiciar al "rmn" nu poate face justiție

La data de 29 iunie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a pronunțat Hotărârea în cauza **Șcerbinina v. Republica Moldova și Federația Rusă**, prin care a constatat încălcarea art. 6§1 al CEDO (dreptul la un proces echitabil) și a obligat autoritățile ruse să achite reclamantei suma de 3000 de Euro în calitate de prejudiciu moral, și suma de 1600 Euro în calitate de costuri și cheltuieli pentru reprezentare.

În anul 2013, reclamanta Irina Șcerbinina a fost concediată ilegal de la locul său de muncă, Centrul SIDA din or. Tiraspol, unde activa în calitate de medic. Potrivit reclamantei, concedierea sa a avut loc drept urmare a dezvăluirilor făcute public despre dezastrul din Centrul SIDA or. Tiraspol (Центр по борьбе со СПИД и инфекционными

заболеваниями) și erorile grave comise de personalul medical și cel nemedical în cadrul acestui Centru. Unele nereguli din cadrul acestui Centru au fost confirmate de către așa-numita "procuratură rmn". Fiind de specialitate medic epidemiolog și având în spatele său mai mulți ani de activitate, reclamanta a denunțat încălcări grave ale regimului de securitate, din ce motiv nu era posibil de activat în cadrul acestui Centru medical, fără a-ți risca sănătatea. Imediat după ce reclamanta a sesizat mai multe "autorități", inclusiv "procuratura rmn" și împuternicitul pentru drepturile omului din regiunea Transnistreană, reclamanta a fost concediată, invocându-i-se drept motiv de concediere: *"divulgarea informației confidențiale fără coordonarea administrației Centrului"*.

Drept consecință, reclamanta a inițiat o acțiune împotriva angajatorului său în fața așa-numitor instanțe ale autoproclamatei "rmn." La data de 5 iunie 2014, așa-numita "curte supremă de justiție" de la Tiraspol a respins acțiunea reclamantei.

Ulterior, reclamanta s-a plâns și autorităților Republicii Moldova și Federației Ruse, însă fără nici un rezultat.

Prin urmare, la data de 4 decembrie 2014, Irina Șcerbinina a depus o cerere la CtEDO prin care a invocat încălcarea articolului 6 al Convenției și a menționat că procedurile "judiciare" în adresa sa nu au fost echitabile, deoarece instanțele care au examinat cazul ei nu erau „tribunale stabilite prin lege”. De asemenea, ea s-a plâns, în temeiul articolului 13, precum că nu a avut o cale de atac eficientă împotriva încălcării drepturilor sale garantate de articolul 6 din Convenție. Reclamanta a fost reprezentată la CtEDO de către avocata Asociației Promo-LEX, Nicoleta Hriplivii.

Prin Hotărârea din 29 iunie 2021, CtEDO a stabilit că, Rusia a exercitat un control efectiv asupra regimului de la Tiraspol în perioada în care au avut loc faptele. În lumina acestei concluzii și în virtutea sprijinului militar, economic și

politic continuu acordat administrației *de facto* de la Tiraspol, fără de care altfel nu ar putea supraviețui, Federația Rusă este responsabilă de încălcarea drepturilor reclamantei în cauza respectivă.

În lumina precedentelor sale, Curtea a amintit cauzele Mozer v. Rusia și Moldova (cauza nr. [11138/10](#)) și Eriomenco v. Rusia și Moldova (cauza nr. [42224/11](#)) unde a constatat că așa-numitul sistem judiciar al "rmn" nu este un sistem care reflectă o tradiție compatibilă cu Convenția. Prin urmare, Curtea constată că și în prezenta cauză a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție în baza aceluiași temeiuri.

Hotărârea poate fi accesată [aici](#).

Pentru mai multe informații, contactați:

Nicoleta Hriplivîi, Avocată, Asociația Promo-LEX

GSM: 069279133;

E-mail: nicoleta.hriplivii@promolex.md

Rusia condamnată de CtEDO în cazul lui Ion Manole și Alexandru Postica, ca urmare a incidentului de la podul de

La Vadul lui Vodă din 2005

La data de 29 iunie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis hotărârea în cauza nr. 4711/07, **Manole și Postica vs. Republica Moldova și Federația Rusă**, prin care a constatat că Ion Manole și Alexandru Postica, au fost victime ale detenției ilegale comise de către soldații ruși aflați la postul de menținere a păcii nr. 9 de pe podul peste Nistru între or. Vadul lui Vodă și s. Coșnița.

Astfel, s-a reținut că la 19 iulie 2005, în jurul orei 20.10, doi membri ai Asociației Promo-LEX, Ion Manole și Alexandru Postica, care se deplasau de la terenurile aflate după traseul Râbnița Tiraspol, unde se aflau într-o misiune de documentare, au fost reținuți la postul de menținere a păcii, amplasat în stânga Nistrului, în s. Coșnița. Motivul reținerii a constat în faptul că o pasageră a celor doi ar fi făcut o poză a unui panou publicitar din apropierea postului nr. 9 cu inscripția „Drum bun – Raionul Dubăsari”. În urma opririi automobilului ofițerul rus, care îndeplinea funcția de șef al grupului de pacificatori, a cerut distrugerea pozei.

La solicitarea de a fi explicate care sunt temeiurile reținerii și de a fi întocmite actele corespunzătoare, ofițerul rus a devenit foarte agresiv, bruscând și amenințând persoanele reținute și solicitând la telefon prezența superiorilor săi din Dubăsari. Acesta a blocat automobilul cu mijloacele speciale, ceea ce a determinat apariția unui ambuteiaj enorm.

Chiar după ce la fața locului au venit mai mulți reprezentanți ai structurilor de forță și martori de la diverse organizații, militarii ruși au continuat să manifeste un comportament agresiv față de oamenii pașnici prezenți la fața locului și în ciuda insistenței acestora, soldații refuzau să deblocheze

automobilul persoanelor reținute abuziv. La un moment dat, fără vreun motiv, soldatul rus a tras două rafale în regim automat din arma din dotare. Doar datorită intervenției profesioniste a unui polițist din cadrul poliției rutiere din raionul Dubăsari, s-a reușit depășirea unui incident grav, care se putea solda cu victime și decese.

Incidentul a fost soluționat abia după miezul nopții, când reclamanții au fost lăsați să plece. Pacificatorii nu au întocmit nici un proces verbal în acest sens, dar nici nu au justificat prin decizii legale comportamentul lor. Demersurile ulterioare ale reclamanților nu s-au soldat cu succes.

Prin Hotărârea CtEDO din 29.06.2021 s-a constatat violarea art. 5 paragraf 1 și art. 5 paragraf 4 al Convenției, ca urmare a lipsei de temeiuri legale a detenției reclamanților și a lipsa unor remedii pentru contestarea acestei detenții arbitrare. Curtea a dispus achitarea din contul Federației Ruse în beneficiul reclamanților a câte 3000 Euro cu titlu de prejudicii morale și a sumei de 1500 Euro în calitate de costuri și cheltuieli. Hotărârea poate fi accesată [aici](#):

Reclamanții s-au auto-reprezentat, iar la etapa observațiilor au fost asistați în fața Curții de către Gerald Staberock și Lemetre Roemer, OMCT (Organizația Mondială Contra Torturii).

Pentru mai multe detalii contactați:

Alexandru Postica,

Consilier Dezvoltare Strategică

Asociația Promo-LEX

mob.: (+373) 69 10 48 51

e-mail: alexandru.postica@promolex.md